

KAPITEL 22

Om lidt er kaffen klar...

Af Lin Adrian

Mon ikke der er kaffe på bordet ved de fleste mæglinger? Det er der i hvert fald ved mine, og i grønspættebogen for mæglere står kaffe på tjeklisten. Og det er der en god grund til. I en undersøgelse af retsmægling, som jeg lavede for nogle år siden, blev kaffe nævnt af en del af de interviewede parter, selv om det ikke var noget, jeg spurgte til. ”Man sad omkring et bord og kunne drikke en kop kaffe, og man kunne kommunikere efter behov”, fortalte en af parterne om sin oplevelse af mæglingen. Mere bramfrit lød det fra en part i en anden retsmægling: ”Ja, du snakker mere frit

(...) Også fordi far han sidder foran bordet, hvis man kan sige det sådan, og deler kaffe og kager ud. Du sidder ikke over for en eller anden vis mand eller en mand med papillotter i håret, vel, der sidder og kigger ondt ned på dig, fordi du har stjålet hans kones cykel.”

Der lægges altså mærke til kaffen, og det er næppe, fordi den i sig selv har en værdi. De fleste parter har nok råd til selv at købe kaffe og kan sikkert også udsætte deres kaffebehov til efter mæglingen. Nej, kaffen har symbolsk betydning. Den sender et signal til deltagerne om, at deres

velbefindende betyder noget. De bliver set, og deres behov prioriteres. De er betydningsfulde. Og kaffen er – sammen med vand, te, frugt, chokolade med mere – med til at anslå en uformel, venlig og imødekommende tone for hele mæglingen. Med til at isenesætte et rum, hvor man kan tale om det, man ønsker.

Men er kaffen ren staffage? Skaber den sammen med vand, chokolade og frugt blot en illusion om en kvalitativt anden type samtale, end man normalt har i et juridisk setup om et juridisk problem? Min undersøgelse af retsmægling tyder klart på, at svaret på spørgsmålet er nej. At der rundt om kaffen i de fleste retsmæglinger faktisk finder en samtale sted, hvor parterne oplever, at de inddrages, og hvor de mødes på lige fod. At de har mulighed for at inddrage de emner, som de finder betydningsfulde, og at der indgås aftaler, som de har indflydelse på, og som er anderledes, end de ville have været, hvis en domstol skulle afgøre sagen.

Ingen af de interviewede parter udtalte sig om kaffens kvalitet. Men når man nu alligevel er i gang med at brygge, kan man ligeså godt lave en god kop kaffe.

Det findes der mange komplicerede anvisninger på, men her er forslag til en middelvej, som er overkommelig for de fleste.

Det skal du bruge:

- stempelkande
- evt. kaffekværn
- hele kaffebønner
- evt. kaffeske
- Kogende vand

Sådan går du frem:

Selve kaffen er alfa og omega. Find en bønnesort, som du kan lide. Jeg holder selv meget af etiopiske si-damobønner. Find en ristningsgrad efter din smag. Jeg kan godt lide mellem- og mørkristede bønner. De fleste supermarkeder har et fint udvalg af bønner, men man kan også finde god kaffe i specialbutikker og på nettet.

Hvis du ikke selv har en kaffekværn, kan du få bønnerne kværnet, hvor du køber dem. Jo mere friskkværnet, jo bedre smag. Når man laver stempelkaffe, anbefaler de fleste, at kaffen kværnes groft,

men jeg kan nu selv ret godt lide stempelkaffe med fint malede bønner. (Hvis du ikke orker at arbejde med hele bønner, så køb kaffe der er formålet, men brug det hurtigt. Det står og damper af smagsmæssigt.

Eksperimentér med hvor stærk du vil have kaffen. Som tommelfingerregel skal man bruge 7 gram kaffe pr. kop. Jeg bruge selv en kaffeske, der har det rigtige mål, men man kan sagtens bruge en spiseske. Den er typisk lidt mindre end en kaffeske.

Hæld kogende vand over kaffen. Mange anbefaler, at vandet lige afkøler et par minutter efter det har kogt, men så tålmodig er jeg ikke ofte, og det gør heller ikke den store forskel efter min mening. Rør gerne rundt og lad kaffen trække et par minutter, før du forsigtigt trykker stemplet et par centimeter ned. Løft det op igen, vent et øjeblik, så er det nemmere at trykke i bund.

Og nu er kaffen klar.

Hvis du har lyst til at læse mere om retsmægling, kan du finde resultaterne af hele min undersø-

gelse i Mellem retssag og rundbordssamtale – retsmægling i teori og praksis, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, København 2012. Sammen med min norske kollega Solfrid Mykland har jeg desuden skrevet en artikel om kreativitet i danske og norske retsmæglingsaftaler, se Creativity in Court – Connected Mediation: Myth or Reality? Negotiation Journal 2014, s. 421-439.

Om forfatteren

Lin Adrian er lektor i konfliktmægling på Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet, og uddannelsesleder for efter- og videreuddannelsen Master i Konfliktmægling. Hun er aktiv mægler og underviser også i mægling uden for universitetet, ligesom hun gæsteunderviser på andre universiteter i ind- og udland. Hun er forfatter til en række bøger og artikler om mægling og relaterede emner.